

Rāmāyaṇa deel I, hoofdstuk 1

De eerste vier hoofdstukken van boek I zijn een soort inleiding op het verhaal. Er wordt verteld hoe Vālmīki ertoe komt het gedicht te schrijven en hoe het zijn bekendheid krijgt doordat Rāma's twee zonen het gedicht in het land voordragen en het ook aan het hof van Rāma ten gehore brengen.

In het eerste hoofdstuk wordt verslag gedaan van een gesprek tussen de wijze ziener Vālmīki en de goddelijke boodschapper Nārada. Vālmīki vraagt Nārada of er op aarde wel iemand rondloopt die werkelijk eerlijk, goed, intelligent, knap van uiterlijk, zelfbeheerst en wijs is. Nārada denkt even na en zegt dan: "Ja, die is er: Rāma!" En dan vertelt hij Vālmīki in het kort de lotgevallen van deze Rāma: een kort excerpt van de boeken II-VI. Als hij is uitgesproken, begint hoofdstuk 2.

Dit hoofdstuk 2 is een van de meest interessante passages in de epische literatuur. Een van de redenen is dat hier de 'geboorte' van de śloka beschreven wordt, de versvorm waarin het grootste deel van de latere Indiase literatuur geschreven zal worden. Een andere reden is dat er voor de eerste maal in de literatuur een dieet verband wordt gelegd tussen kunst en emotie: ware kunst zou de sublimatie zijn van verdriet!

Dan, in hoofdstuk 3, gaat Vālmīki zitten mediteren en in zijn meditatie ziet hij alle gebeurtenissen uit Rāma's leven de revue passeren. Hij wordt volledig geïnformeerd en krijgt ook kennis van die zaken die niet door Nārada verteld zijn. Opnieuw een kort excerpt van de boeken II-VI.

In hoofdstuk 4 heeft Vālmīki het gedicht afgerond. Hij leert het in zijn geheel aan zijn twee leerlingen, de zonen van Rāma. Deze zingen met hun prachtige stemmen, onder begeleiding van de Indiase luit, de *Rāmāyaṇa* bij verschillende gelegenheden. Ze worden ook aan het hof van Rāma uitgenodigd. Ieder die het hoort, inclusief Rāma zelf, is diep ontroerd.

Hoofdstuk 1

- 1 *Vālmīki, de asceet, vroeg de zeer welbespraakte Nārada, de beste van de wijzen, die altijd bezig was met ascese beoefenen en met de studie van de heilige teksten:*
- 2 *"Is er iemand in deze wereld vandaag de dag die excellent is? En die machtig is? En die de wet kent en weet hoe te handelen? Die de waarheid spreekt en zich houdt aan zijn beloftes?"*
- 3 *En wie is begiftigd met goed gedrag? Wie is vriendelijk t.o.v. alle mensen? En wie is geleerd en kundig en wie heeft bovendien een aantrekkelijk uiterlijk?"*
- 4 *Wie heeft zichzelf onder controle, omdat hij zijn boosheid heeft overwonnen? Wie is wijs, terwijl hij vrij is van jaloezie? En wie vrezen de goden zelfs als zijn boosheid in de strijd is opgewekt?"*

- 5 *Dit wens ik te horen. Inderdaad mijn verlangen daarnaar is zeer sterk. O grote ziener, u moet bekend zijn met zo 'n soort man."*
- 6 *Nadat hij deze vragen van Vālmīki gehoord had en om een reactie was gevraagd, sprak Nārada, die bekend was met alle drie de werelden, verheugd: "Luister!*
- 7 *De vele goede eigenschappen die door u zijn genoemd, zijn moeilijk te vinden. O wijze man, laat me even nadenken, dan zal ik daarna spreken. Luister: Er is een man, die ze alle heeft.*
- 8 *Er is iemand die Rāma heet en die uit het koningshuis van Ikṣvāku stamt. Iedereen spreekt over hem. Hij heeft zichzelf onder controle, hij is machtig, heeft uitstraling, is een stabiele persoonlijkheid en is een geboren leider.*
- 9 *Hij is wijs, van onbesproken gedrag en welsprekend. Hij is een grote persoonlijkheid die zijn vijanden uitroeit. Hij heeft brede schouders en lange armen, een nek met drie plooiën en een geprononceerde kaaklijn.*
- 10 *Hij heeft een brede borstkas en hij is een groot boogschutter. Zijn sleutelbeenderen zijn bedekt door spieren en hij overwint al zijn vijanden.¹ Zijn armen reiken tot zijn knieën, en zijn hoofd is mooi van vorm. Zijn wenkbrouwen zijn sierlijk en hij heeft een elegante manier van lopen.*
- 11 *Zijn lichaam is evenwichtig van bouw en zijn ledematen zijn symmetrisch. Hij heeft een donkere huidskleur en zijn voorkomen is indrukwekkend. Hij heeft een gespierde borstkas en grote ogen. Hij is een innemende persoonlijkheid en draagt de tekenen van voorspoed op zijn lichaam.*
- 12 *Hij is bekend met de wetten en hij is trouw aan zijn woord. En hij is voortdurend bezig met wat goed is voor zijn volk. Hij is beroemd, toegewijd aan de wetenschap, zuiver, gedisciplineerd en meditatief.*
- 13 *Hij is een beschermer van alle levende wezens en een behoeder van wetten en tradities. Hij is bekend met de essentie van de Veda's en alle daarmee verbonden wetenschappen en hij is een meester in de boogschietkunst.*
- 14 *Hij is bekend met de essentie van iedere wetenschap, hij kent de traditionele overlevering en hij is intelligent. Hij is geliefd bij alle mensen, hij is een goed mens (recht door zee) met een opgewekt karakter en hij is heel wijs.*
- 15 *Altijd wordt hij benaderd door de goede mensen zoals de oceaan door de rivieren wordt benaderd. Hij is edel, evenwichtig in alle omstandigheden en ook altijd een lust om naar te kijken.*
- 16 *En hij is met alle goede eigenschappen begiftigd tot grote vreugde van zijn moeder. Zijn wijsheid gaat zo diep als de oceaan en zijn stabiliteit is zo onwrikbaar als de Himālaya.*

---

¹ Hij heeft dus een zodanig groot en gespierd lichaam dat hij een grote boog kan hanteren en afschieten en daardoor iedere vijand kan overwinnen.

- 17 *Hij is in macht gelijk aan Viṣṇu en prettig om naar te kijken zoals de maan. In zijn boosheid gelijkt hij het vuur aan het einde der tijden en wat betreft geduld lijkt hij op de aarde.*
- 18 *In liefdadigheid is hij gelijk Kubera en in oprechtheid is hij gelijk een tweede Dharma.
Deze Rāma, zo 'n indrukwekkend persoon met zulke goede eigenschappen, (...)*
- 19 *(Deze), zijn oudste zoon, die hij liefhad en die alle excellente eigenschappen bezat, wilde Daśaratha, de koning, als zijn troonopvolger benoemen.*
- 20 *Toen koningin Kaikeyī zag dat alles in gereedheid werd gebracht voor de inwijdingsceremonie van Rāma, vroeg zij, aan wie de koning vroeger ooit had beloofd dat zij hem een paar gunsten mocht vragen, om deze twee gunsten: de verbanning van Rāma en de kroningsceremonie voor haar zoon Bharata.*
- 21 *Koning Daśaratha, die een man van zijn woord was, moest zijn belofte nakomen en stuurde zijn geliefde zoon Rāma in ballingschap.*
- 22 *Rāma ging naar het bos, in overeenstemming met zijn vaders belofte. Hij deed dat vanwege het woord van zijn vader en omdat hij er Kaikeyī een plezier mee deed.*
- 23 *Rāma's geliefde broer Lakṣmana, een bescheiden man aan wie zijn moeder Sumitrā veel plezier beleefde, volgde Rama toen hij vertrok, uit genegenheid voor hem.*
- 24 *Sītā, pas getrouwd met Rāma, de beste van alle vrouwen, met alle goede tekenen begiftigd, zij volgde ook haar man, zoals het sterrenstelsel Rohinī de maan volgt.*
- 25 *Hij werd lange tijd vergezeld door de stadsbewoners en door zijn vader Daśaratha, maar bij de stad Śrīgavera op de oever van de Ganges, liet hij zijn wagenbestuurder (en alle anderen) terug gaan.*
- 26 *Zij gingen volgens de aanwijzingen van Bharadvāja allerlei bossen door, staken brede rivieren over en kwamen bij de berg Citrakūṭa.*
- 27 *En nadat het drietal, lijkend op goddelijke gandharva's, een mooi huis gemaakt had, vermaakten ze zich goed in het bos en woonden daar naar volle tevredenheid.*
- 28 *Toen Rāma naar Citrakūṭa vertrokken was, werd Daśaratha overmand door verdriet om zijn zoon, en terwijl hij hem luid beweende, stierf hij.*
- 29 *En toen Daśaratha was overleden, kwamen de brahmanen onder leiding van Vasiṣṭha naar Bharata en wilden hem als hun koning installeren. Maar deze grote held wenste het koningschap niet. Hij ging naar het bos waar Rāma woonde en hij viel aan zijn voeten neer en betuigde hem zijn eerbied.*
- 30 *En nadat Rāma zijn broer Bharata z'n sandalen gegeven had als teken van zijn souvereiniteit, drong hij er nadrukkelijk op aan dat Bharata zou terugkeren.*
- 31 *Bharata, die zijn wens niet in vervulling zag gaan, raakte toen eerbiedig de voeten*

- van Rāma aan en ging terug. Vanuit het dorp Nandigrāma bestuurde hij het koninkrijk tot de tijd dat Rāma zou terugkeren.
- 32 Toen Rāma zag dat er steeds weer mensen uit de stad en uit de omgeving naar hem toekwamen daar, besloot hij weg te gaan en de Daṇḍaka-bossen in te trekken.
- 33 Nadat hij Virādha, de rakṣasa, gedood had, ontmoette hij achtereenvolgens Śarabhaṅga, Sutīkṣṇa en ook Agastya en de broer van Agastya.
- 34 En op advies van Agastya accepteerde hij helemaal opgetogen Indra's boog, een zwaard en twee pijlkokers met een onuitputtelijke voorraad pijlen.
- 35 Ondanks dat Rāma, samen met de bosbewoners in het bos verbleef, kwamen alle zieners tot hem om hem te vragen de duivels en de rakṣasa's te doden.
- 36 Toen hij daar woonde, verminkte hij Śūrpanakhā, een vrouwelijke rakṣasa die in Janasthāna woonde en die elke vorm kon aannemen die ze wilde.
- 37+38 (37+38) Nadat Śūrpanakhā verslag had uitgebracht kwamen alle rakṣasa's, waaronder Khara, Triśirasa en ook Dūṣaṇa, op Rāma af, en hij doodde ze allen in de strijd en ook hun volgelingen. Er werden veertienduizend rakṣasa's gedood.
- 39 Toen Rāvaṇa hoorde van de dood van zijn familieleden, werd hij razend en koos Mārīca, een rakṣasa, uit om hem te assisteren bij zijn volgende actie.
- 40 Mārīca smeekte Rāvaṇa heel vaak: "O Rāvaṇa, zie af van de strijd met deze machtige held!"
- 41 Rāvaṇa, verblind door zijn noodlot, luisterde niet naar dat advies en ging toen met Mārīca naar Rāma's kluizenaarswoning.
- 42 Nadat hij met behulp van Mārīca, de rakṣasa met bovennatuurlijke gaven, de twee koningszonen ver weggelokt had van hun woning, ontvoerde hij Sītā, nadat hij daarbij Jaṭāyus, de gier, gedood had.
- 43 Toen hij de gier vond, die dodelijk gewond was, en van hem gehoord had dat Sītā was ontvoerd, werd Rāma waanzinnig van verdriet en jammerde luidkeels.
- 44 Nadat hij vervolgens heel verdrietig de gier Jaṭāyus gecremeerd had, ging hij in het bos op zoek naar Sītā en ontmoette toen een rakṣasa, (...)
- 45 (een rakṣasa) Kabhandha geheten, misvormd en vreselijk om aan te zien. Rāma doodde hem en cremeerde hem vervolgens, waarna (de ziel van) de dode kon opstijgen naar de hemel.
- 46 Kabandha had tegen hem gezegd: "Rāma, je moet naar Śabarī gaan, de ascete. Zij is een vrouw die weet hoe je volgens de goddelijke wetten hoort te leven en het ook in praktijk brengt. En dus ging Rāma, de geweldige, de overwinnaar van al zijn vijanden, naar Śabarī.

- 47 *Śabarī betuigde Rāma, de zoon van Daśaratha, grote eerbied.
Toen, aan de oever van het meer Pampā, ontmoette hij Hanumat, de aap.*
- 48 *En Hanumat bracht Rāma, de grote held, in contact met Sugrīva, aan wie Rāma
alles vertelde wat er was gebeurd.*
- 49 *Vervolgens vertelde Sugrīva, die Rāma vertrouwde, hem op zijn beurt heel
zorgelijk het hele verhaal over zijn vijandschap (met zijn broer) en de aap vertelde
hem ook hoe bijzonder sterk Vālin was.*
- 50 *Rāma deed de belofte dat hij Vālin zou doden, maar Sugrīva bleef aarzelend t.a.v.
Rāma's kracht.*
- 51 *Om Sugrīva's vertrouwen te winnen schopte Rāma toen het enorme lichaam van
Dundubhi met zijn grote teen vele kilometers ver weg.*
- 52 *En verder kliefde hij met één pijl zeven sāl-bomen, een berg en de onderwereld, en
daarmee won hij het vertrouwen van Sugrīva.*
- 53 *Toen Sugrīva dit had gezien, was hij blij en vol vertrouwen en hij ging toen samen
met Rāma naar de grot, genaamd Kiṣkindhā.*
- 54 *Vervolgens gaf de beste van de apen, de goudgele Sugrīva, een harde brul.
En door dat harde gebrul kwam de heer van de apen (Vālin) te voorschijn.*
- 55 *Nadat Rāma, op verzoek van Sugrīva, Vālin in de strijd gedood had, installeerde
hij Sugrīva als koning.*
- 56 *En nadat de apenkoning (Sugrīva) alle apen bij elkaar verzameld had, stuurde hij
ze naar alle windrichtingen omdat hij Sītā graag wilde opsporen.*
- 57 *Na informatie van Sampāti, de gier, sprong de sterke Hanumat een afstand van
honderd yojana's over de zoute zee.*
- 58 *Toen hij in de stad van Laṅkā aankwam, waar Rāvaṇa heer en meester was,
zag hij Sītā, die zich in een park met aśoka-bomen bevond en in gedachten
verzonken was.*
- 59 *Hanumat overhandigde Sītā het herkenningsteken, bracht haar verslag uit van
Rāma's zoektocht en sprak haar moed in. Vervolgens beukte hij de toegangspoort
in elkaar.*
- 60 *Nadat hij vijf legeraanvoerders en ook zeven zonen van ministers gedood had en
nadat hij de held Akṣa tot moes geslagen had, werd hij gevangen genomen.*
- 61 *Omdat hij wist dat hij zichzelf kon bevrijden van de wapens, die zij (Rāvaṇa) van
grootvader Brahman gekregen hadden, verdroeg de held Hanumat uit vrije wil de
rakṣasa's met hun touwen.*
- 62 *Nadat hij de stad Laṅkā, met uitzondering van de plaats waar Sītā was, in brand*

- gestoken had, ging Hanumat terug om het goede nieuws aan Rama te vertellen.*
- 63 *Nadat hij bij de grote Rāma was aangekomen en eerbiedig een rondgang rond hem had gemaakt, liet de aap die over wonderbaarlijke vermogens beschikte, hem weten wat er gebeurd was en vertelde dat hij Sītā had gezien.*
- 64 *Nadat Rāma vervolgens met Sugrīva naar het strand van de oceaan was gegaan, bracht hij daar met zijn pijlen die schitterden als de zon, het water in beroering.*
- 65 *En de Oceaan, de heer van de rivieren, vertoonde zich aan Rāma en op zijn advies gaf Rāma Nala opdracht een brug te bouwen.*
- 66 *Nadat hij via de brug naar Laṅkā was gegaan en nadat hij Rāvaṇa in de strijd gedood had, installeerde hij Vibhīṣaṇa als koning van de rakṣasa's in Laṅkā.*
- 67 *De drie werelden, inclusief al wat leeft en niet leeft en inclusief de groepen goden en zieners, waren verheugd over de grote heldendaad die door de edele Rāma was verricht.*
- 68 *Alle goden waren helemaal opgetogen en brachten eer aan degene die zijn taak had volbracht. En Rāma, die geen zorgen meer had, was blij.*
- 69 *Hij verkreeg gunsten van de goden en bracht de gesneuvelde apen weer tot leven. Toen besteedde hij Puṣpaka en vertrok naar Nandigrāma.*
- 70 *In Nandigrāma deed de zondeloze Rāma, samen met zijn broers, afstand van de haardracht der asceten. En nadat Rāma zo eerst Sītā terug veroverd had, heeft hij daarna zijn koninkrijk teruggekregen.*
- 71 *Rāma's onderdanen waren heel erg gelukkig en blij, tevreden, goed gevoed en godsdienstig, ze verkeerden in een uitstekende gezondheid en ze hoefden niet bang te zijn voor hongersnood.*
- 72 *Nergens in zijn rijk zal men meemaken dat kinderen sterven en vrouwen zullen hun man niet verliezen en zij zullen hem altijd trouw zijn.*
- 73 *Net als in de Gouden Eeuw was er geen enkele angst voor stormen of branden en ook niet voor overstromingen.*
- 74 *Nadat koning Rāma honderden paardenoffers heeft geofferd, waarmee veel goud gemoeid is, en nadat hij miljoenen koeien aan de brahmanen heeft gegeven, zoals dat is voorgeschreven, (...)*
- 75 *(Nadat hij dat gedaan heeft) zal Rāma de basis leggen voor een honderdtal dynastieën en hij zal de vier sociale groeperingen in deze wereld ieder hun eigen taak geven.*
- 76 *Nadat hij elfduizend jaar als koning heeft geregeerd, zal Rāma naar de wereld van Brahman gaan.*
- 77 *Dit verhaal zuivert, doet zonden teniet, is heilig en is van even grote waarde als de*

Veda's. Degene die de geschiedenis van Rāma zal lezen, zal bevrijd worden van alle zonden.

78 *Een man die dit verhaal, de Rāmāyaṇa, leest, zal een lang leven genieten en na zijn dood zal hij in de hemel gelukkig zijn, samen met zijn zonen en kleinzonen en met zijn bedienden.*

79 *Een brahmaan die dit verhaal leest wordt welsprekend,
een krijger zal het tot heer brengen,
een koopman zal goede zaken doen,
en zelfs een bediende zal een belangrijk iemand worden.*